

سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی تدوین شد تا سهم مالکیت سه بخش: دولتی، تعاونی و خصوصی در اقتصاد از یکدیگر تفکیک شود. در زمان ابلاغ سیاست‌ها، ۶۰ تا ۶۵ درصد فعالیت‌های اقتصادی کشور توسط بخش دولتی انجام می‌شد. با اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، این شرایط تغییر یافته و سهم دولت به ۲۰ درصد خواهد یافت. بخش تعاونی نیز ۲۵ درصد و بخش خصوصی ۵۵ درصد امور را در اختیار خواهد گرفت. بر این اساس، با عملیاتی شدن سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی سهم بخش‌های تعاونی و خصوصی به ۸۰ درصد افزایش خواهد یافت.

صنعت بیمه کشور نیز ۱۳۸۰ برای تحقق اهداف فوق، از سال ۱۳۸۰ برنامه‌هایی را در دستور کار خود قرارداد. در ابتدا بر اساس ماده ۲۸ قانون اصلاح چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۸/۴/۳۰ فعالیت موسسات بیمه ایرانی با سرمایه داخلی و خارجی در مناطق آزاد تجاری و صنعتی مجاز اعلام شد. به دنبال تصویب این قانون، چهار شرکت بیمه امید، حافظ، امین و ایران معین در مناطق آزاد تجاری اجازه فعالیت یافتند. سپس و در ادامه این روند، با تصویب قانون تاسیس موسسات بیمه غیردولتی، مصوب ۶ شهریور ۱۳۸۰ مرحله دیگری از خصوصی سازی صنعت بیمه محقق شد و با صدور مجوز تاسیس بیمه‌های خصوصی، حدود ۱۴ شرکت خصوصی بیمه مجوز فعالیت گرفتند.

اما مرحله بعدی یعنی واگذاری شرکت‌های دولتی که قرار بود بلافاصله بعد از تاسیس شرکت‌های بیمه خصوصی انجام شود، به رغم پیگیری‌های مستمر مسئولان ذیربط، هنوز به نتیجه مطلوبی نرسیده است.

مطلبی که پیش رود دارید گفت و گویی با دکتر کرد زنگنه مدیر عامل سازمان خصوصی سازی است که با او در باره خصوصی سازی در صنعت بیمه و چگونگی اجرای آن صحبت کرده ایم.

خصوصی سازی نقطه‌ی تعالی صنعت بیمه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

محمد مظفر خرمی

گفت‌وگو با دکتر غلامرضا حیدری کرد زنگنه مدیر عامل سازمان خصوصی سازی کشور

خودش را پیدا کند و بعد به مرحله خصوصی سازی برود. عده‌ای، خصوصی سازی را نقطه تعالی اقتصاد می‌دانند. به بیان دیگر، تکامل اقتصاد با خصوصی سازی آغاز می‌شود. وی سپس درباره سابقه خصوصی سازی در اقتصاد جهان می‌گوید: اروپا تا پیش از شروع جنگ جهانی اول و دوم، حدود صد سال دوران اقتصاد آزاد را بر مبنای نظریه اقتصادی آدام اسمیت و اقتصاددانان کلاسیک پشت سر گذاشت. ولی با شروع جنگ‌های جهانی، دخالت دولت‌ها در اقتصاد افزایش یافت. اصولاً جنگ‌ها و انقلاب‌ها باعث گسترش دولت‌ها می‌شوند. بدین ترتیب تا ۵۰ سال، اقتصاد غرب تحت نفوذ دولت‌ها بود. به تدریج از سال ۱۹۷۹ که مارگارت تاچر نخست وزیر انگلیس خصوصی سازی را در این کشور آغاز کرد، اقتصاد آزاد در اروپا رونق گرفت و در ۳۰ سال گذشته به شدت گسترش یافت.

وی در ادامه اظهارات خود به خصوصی سازی در ایران و مشکلات پیش رو در ایجاد این صنعت در کشورمان می‌پردازد و می‌گوید: خصوصی سازی در ایران نیاز به عزمی سیاسی و ملی و وجود بستری فرهنگی دارد که این دو عامل به طور کامل در کشور وجود نداشت. از سوی دیگر، ابزارهای خصوصی سازی مانند بازار سرمایه و بورس نیز خیلی فعال نبودند. مردم اعتماد چندانی به بورس نداشتند و وقوع برخی اتفاقات نیز این بی‌اعتمادی را دوچندان کرد. افزایش ناگهانی و چند برابری سهام‌ها در سال‌های ۸۱ و ۸۲ و حباب سازی در بورس و در پی آن سقوط ناگهانی این قیمت‌ها سبب شد بسیاری از مردم که در بورس سرمایه‌گذاری کرده بودند متضرر شوند و جو بی‌اعتمادی نسبت به بورس ایجاد گردد. البته حباب سازی در بورس در سایر کشورهای پیشرفته نیز سابقه داشته است. مانند ایجاد قیمت‌های حبابی در بورس «وال استریٹ» امریکا و سقوط ناگهانی قیمت‌ها که بسیاری از سهام‌داران را در

آشنایی با سازمان خصوصی سازی

سازمان خصوصی سازی به موجب ماده ۱۵ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی تشکیل شد و عملاً فعالیت خود را از خرداد ۱۳۸۰ آغاز کرد. این سازمان یک شرکت سهامی دولتی و وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی است. وظیفه اساسی آن، قیمت‌گذاری، عرضه و واگذاری سهام شرکت‌های قابل واگذاری می‌باشد.

بر اساس گزارش سازمان خصوصی سازی، ارزش واگذاری سهام شرکت‌های دولتی و متعلق به دولت از سال ۱۳۷۰ تا پایان سال ۱۳۸۶، حدود ۳۵۳/۱۰۴ میلیارد ریال بوده است که بیش از ۴/۸۴ درصد این میزان سهام در سال ۸۶ واگذار شده است. همچنین از این میزان، ۷۸/۲۵۶ میلیارد ریال به صورت سهام عدالت واگذار شده است.

در حال حاضر دکتر غلامرضا حیدری کرد زنگنه معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس هیئت عامل سازمان خصوصی سازی است. وی دارای دکترای مدیریت بازرگانی و متولد ۱۳۲۹ است. دکتر کرد زنگنه پیش‌تر مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان‌های چهار محال بختیاری، کرمان، تهران و معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان امور مالیاتی کشور و همچنین، معاون وزیر و رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور بوده است.

خصوصی سازی در جهان و ایران

دکتر کرد زنگنه سخنان خود را با تشریح بستر خصوصی سازی آغاز می‌کند و می‌گوید: مهم‌ترین بستری که برای خصوصی سازی لازم است، آزادسازی است. به همین دلیل در اقتصاد، آزادسازی مقدم بر خصوصی سازی است. یعنی بخش‌های مختلف اقتصاد باید اول آزادسازی را انجام دهند. در حقیقت، ابتدا اقتصاد باید

جدول شماره (۱) ارزش واگذاری سهام شرکت‌های دولتی و متعلق به دولت از سال ۱۳۷۰ لغایت سال ۱۳۸۶، بر اساس روش واگذاری

سال واگذاری	ارزش به تفکیک روش واگذاری (میلیارد ریال)			درصد نسبت به کل
	بورس	مزایده	مذاکره	
۱۳۷۰	۲۳۲.۸	۱۸.۲	۱۴.۶	۰.۰۸٪
۱۳۷۱	۱۲۰.۶	۴۷.۱	۷۱.۱	۰.۰۷٪
۱۳۷۲	۱۷۳.۷	۳۸.۶	۷۵.۳	۰.۰۸٪
۱۳۷۳	۲۶۳.۸	۱۲۶.۷	۵۳۳.۲	۰.۲۶٪
۱۳۷۴	۳۱۳.۹	۰.۰	۲۰۲.۴	۰.۱۵٪
۱۳۷۵	۹۴۰.۹	۸۸	۱۴۱.۳	۰.۳۱٪
۱۳۷۶	۱۱۵.۶	۲۰.۳	۲۷.۵	۰.۰۵٪
۱۳۷۷	۷۴۳.۳	۱۸.۷	۰.۰	۰.۲۳٪
۱۳۷۸	۲۰۰۷۳.۸	۲۷۴.۳	۰.۰	۰.۶۶٪
۱۳۷۹	۱.۵۴۵.۸	۱۷۶.۵	۰.۰	۰.۴۹٪
۱۳۸۰	۲۰۱.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰۶٪
۱۳۸۱	۱.۸۹۲.۷	۱.۲۲۳.۹	۰.۰	۰.۸۸٪
۱۳۸۲	۶.۹۴۹.۱	۱.۰۶۲.۸	۰.۰	۲.۵۵٪
۱۳۸۳	۶.۲۸۸.۱	۳۰۲.۵	۰.۰	۱.۸۴٪
۱۳۸۴	۴۵۳.۰	۳۱۱.۱	۰.۰	۰.۲۳٪
۱۳۸۵	۳۳۲.۲	۹۷.۰	۰.۰	۰.۲۳٪
۱۳۸۶	۳۰.۵۹۹.۹۰	۷.۴۵۰.۶	۲۷.۶۲۷.۰	۸۴.۴۴٪
جمع	۵۶.۲۴۱.۲	۱۲.۰۸۲.۰	۲۷.۶۲۷.۰	۱۰۰٪

آمریکا و اروپا به خاک سیاه نشانند. هم‌اکنون نیز این اتفاقات در برخی کشورها دیده می‌شود.

ابلاغ اصل ۴۴ قانون اساسی

دکتر زنگنه، تدبیر مقام معظم رهبری در ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را ناشی از احساس نگرانی ایشان از وضعیت نابسامان اقتصاد کشور توصیف می‌کند و می‌گوید: مشکلات اقتصادی کشور روز به روز بیشتر می‌شد و دولت نیز روز به روز حجیم‌تر. دولت بزرگ هم خود عامل بروز بسیاری از مشکلات از جمله رانت‌خواری و فساد اداری است و هم عامل بسیاری از بی‌عدالتی‌هاست و جلوی رقابت سالم را در بخش اقتصاد می‌گیرد. از همه مهم‌تر، وقتی مردم می‌بینند که همه چیز دست دولت است هر مسئله‌ای را به دولت نسبت می‌دهند. این فرهنگ جا افتاده است که هر اتفاقی که می‌افتد دولت باید پاسخگو و مسئول کلی ناسامانها در کشور باشد. این از عوارض اقتصاد دولتی است.

وی می‌افزاید: مقام معظم رهبری بر اساس اختیارات خود در بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی، سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را ابلاغ کرد. در اصل ۴۴ قانون اساسی، اقتصاد کشور به سه بخش دولتی، خصوصی، تعاونی تقسیم شده است ولی سهم هر یک از بخش‌ها مشخص نبود. در سیاست‌های ابلاغی رهبری، قلمرو و سهم هر بخش اقتصادی مشخص شده است. این مرزبندی کار بسیار مهمی است. که حدود و ثغور هر بخش از اقتصاد را مشخص نموده است.

روند خصوصی‌سازی در ایران

مدیرعامل سازمان خصوصی‌سازی درباره مدل و الگوی خصوصی‌سازی در ایران می‌گوید: روش‌های خصوصی‌سازی در دنیا شناخته شده‌اند. واگذاری سهام در بورس انجام می‌شود که بهترین و سالم‌ترین روش در تمام دنیا است. روش‌های مزایده، مذاکره، حراج و در برخی از کشورها نیز با مقررات‌زدایی دولتی، خصوصی‌سازی می‌کنند. روش‌های دیگری از جمله Boo، Boot، Bo، اجاره به شرط تملیک نیز وجود دارد که هر کشور با توجه به بافت اقتصادی‌اش از این روش‌ها برای خصوصی‌سازی استفاده می‌کنند و در کشور ما خوشبختانه برای کلیه روش‌ها قانون وجود دارد. براساس مصوبه هیئت عالی واگذاری و هیات وزیران، کلیه شرکت‌های دولتی که در عرصه خصوصی‌سازی قرار می‌گیرند تا زمان واگذاری، از مقررات دولتی خارج شده و مشمول مقررات قانون تجارت هستند. این امر باعث شده است بسیاری از شرکت‌ها در انجام فعالیت‌های خود با آزادی عمل بیشتری فعالیت کنند که نتایج بسیار خوبی به دنبال داشته است. به شرکت‌های بیمه و بیمه‌آسیا نیز اعلام کرده‌ایم که آنها مشمول قانون تجارت هستند تا زمانی که به طور کامل واگذار

شوند.

وی ادامه می‌دهد: البته در زمینه پیروی شرکت‌های در حال واگذاری از قانون تجارت، با دیوان محاسبات نشستیم، داشتیم، آنها معتقد بودند که باید بیش از ۵۰ درصد سهام این شرکت‌ها واگذار شود تا مشمول قانون تجارت گردند. در مقابل استدلال ما این بود که هدف قانونگذار این است که این شرکت‌ها بتوانند از مقررات قانون تجارت استفاده کنند و خود را برای واگذاری آماده نمایند. زیرا وقتی این شرکت‌ها واگذار شدند، دیگر نیازی به قانون تجارت نیست و خود به خود، خصوصی هستند و مشمول قانون تجارت. خوشبختانه دیوان محاسبات این موضوع را پذیرفته و ابلاغ نمود. کرد زنگنه عزم سیاسی در کشور برای خصوصی‌سازی را بی‌ظنیر توصیف کرده و می‌گوید: شخص رهبری و رؤسای قوای سه‌گانه در این قضیه به جد وارد عمل شدند و در حال حاضر، رهبری به طور مستمر با تشکیل جلساتی با رؤسای قوای سه‌گانه، پیگیر مسئله هستند. دولت و مجلس نیز در این زمینه لویح و قوانین لازم را به تصویب رسانده‌اند. کمیسیون ویژه مجلس، لایحه اصل ۴۴ را که مشتمل بر ۹۱ ماده بود و در حالت عادی، تصویب آن چند سال طول می‌کشید، به سرعت تصویب کرد. در قوه قضائیه نیز شعب خاصی برای پیگیری اجرای اصل ۴۴ تشکیل شده است. سازمان بازرسی کل کشور نیز دفتر سرمایه‌گذاری را برای حمایت از سرمایه‌گذاران و در راستای اجرای اصل ۴۴ تشکیل داده است. مشکلات فعلی بستر فرهنگی خصوصی‌سازی و بعضی مقاومت‌ها در بدنه شرکت‌های دولتی است.

مدیرعامل سازمان خصوصی‌سازی سپس درباره میزان واگذاری‌های انجام شده این‌گونه توضیح می‌دهد: در سه سال گذشته حدود ۳۶ هزار میلیارد تومان واگذاری داشتیم و در مجموع در ۱۵ سال گذشته حدود ۳ هزار میلیارد تومان شرکت‌های دولتی واگذار شده‌اند. برای نمونه بخش اعظم فولاد مبارکه اصفهان (۸۱/۵ درصد) به بخش‌های تعاونی و خصوصی واگذار شده است. در صنایع مس ۸۰ درصد به بخش خصوصی واگذار شده است و این صنایع در حال حاضر از ردیف بودجه امسال دولت خارج شده‌اند. از دیگر صنایع بزرگ می‌توان به فولاد خوزستان، فولاد خراسان، شرکت هیپکو و بعضی از شرکت‌های کشت و صنعت کشاورزی اشاره کرد که مراحل واگذاری آنها به اتمام رسیده است. در بخش نفت نیز از سال ۸۶ چند کارخانه پتروشیمی و پالایشگاه واگذار و یا در حال ورود به بورس هستند. شرکت مخابرات نیز امسال وارد بورس گردید و تاکنون ۲۵٪ آن واگذار شد. و مجموعاً در ۳ سال گذشته بیش از ۳۳۰ شرکت دولتی سهامشان واگذار شده است.

دکتر کرد زنگنه بار دیگر بر هشجاری نسبت به جلوگیری از حباب‌سازی‌ها و ایجاد اعتماد در میان مردم نسبت به بورس تاکید کرده و می‌گوید: در حال حاضر، هم سازمان خصوصی‌سازی و هم سازمان بورس نسبت به ورود شرکت‌ها به بورس حساس هستند و تا شرکتی حسابهایش شسته رفته نباشد و از هر نظر

بیمه اشاره کرده و توضیح می‌دهد: پیشنهاد هلدینگ (Holding) در شرکت‌های بیمه نداشته‌ایم و اگر باشد، بررسی می‌کنیم. هلدینگ (Holding) یکی از روش‌های واگذاری است که محاسن و معایبی دارد. از محاسن آن، این است که با یکی شدن شرکت‌های بیمه، یک شرکت قدرتمند در کشور ایجاد می‌شود که می‌تواند در مقابل سهم بیمه ایران عرض اندام کند و بدین شکل، رقابت معنادارتر می‌شود. در سطح بین‌المللی نیز صنعت بیمه کشور قدرتمند تر خواهد بود و می‌تواند در رده‌بندی‌های جهانی جایگاه بهتری داشته باشد و این به نفع کشور است. با این حال، واگذاری چنین شرکت‌های بزرگی در بورس، مشکل‌تر است زیرا مشتریان آن باید افراد خاص و قدرتمندی باشند. هر اندازه شرکت کوچکتر باشد، واگذاری آن هم راحت‌تر است. به همین دلیل تجزیه شرکت‌های بزرگ نیز یکی از روش‌های واگذاری است.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا سهام نهاد‌های مالی و پولی کشور مانند بانک‌ها و بیمه‌ها به صورت سهام عدالت نیز واگذار می‌شود، می‌گوید: براساس نامه‌ای که رئیس جمهور محترم به مقام معظم رهبری نوشته‌اند. ۴۰ درصد شرکت‌های مشمول بندج اصل ۴۴ باید به بخش تعاون واگذار شود که در حقیقت، همان سهام عدالت است.

وی اذعان می‌دارد: ما حتی بخشی از سهام شرکت‌های بیمه از جمله

بیمه آسیا را نیز به صورت سهام عدالت به تعاونی‌ها داده‌ایم، ولی نقل و انتقال قطعی براساس قیمت بورس انجام خواهد شد. برای مثال، دولت سال‌های گذشته ۱۰ درصد فولاد مبارکه و فولاد خوزستان را به صورت سهام عدالت به سازمان تامین اجتماعی و سازمان بازنشستگی عرضه کرد و در این سالها این سازمان‌ها سود سهام را می‌گیرند و حتی در مجمع شرکت‌های واگذار شده نیز حضور دارند، تا اینکه این کارخانه‌ها به بورس رفتند و قیمت‌گذاری شدند و براساس آن، انتقال قطعی صورت گرفت. درباره شرکت‌های بیمه نیز به همین شیوه عمل می‌کنیم. در حال حاضر حدود ۴۰٪ از سهام کلیه بیمه‌ها بابت رد دیون و سهام عدالت واگذار شده است. دکتر کرد زنگنه درباره سهام عدالت می‌گوید: مالک سهام‌های عدالت، شرکت‌های سرمایه‌گذار هستند که در هر استان تشکیل شده‌اند و سهام عدالت به نسبت جمعیت هر استان، به شرکت سرمایه‌گذاری آن استان که شامل تعاونی‌های آن استان است، واگذار می‌شود. مثلاً استان فارس ۲۱ شهرستان دارد و ۲۱ تعاونی عدالت. این ۲۱ تعاونی ۲۱ نماینده دارند که در مجمع شرکت سرمایه‌گذاری استان در شیراز عضو هستند و بدین ترتیب سهام

کاملاً شفاف‌سازی نکرده باشد، اجازه ورود به آن داده نمی‌شود. زیرا وقتی اعتماد مردم در بورس از بین برود، بازار سرمایه کشور متضرر می‌شود. خوشبختانه در دو سال گذشته شرکت‌های بزرگ زیادی وارد بورس شدند ولی هیچ فسادى در عرضه آنها مشاهده نشده است. همه به این نتیجه رسیده‌اند که سالم‌ترین مسیر خصوصی‌سازی، در ایران انجام می‌شود.

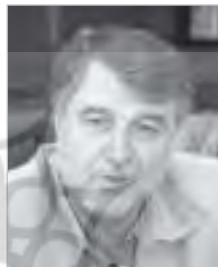
تاکنون ۹۴ درصد واگذاری‌ها از طریق بورس و ۵ یا ۶ درصد از طریق مزایده بوده است. صندوق مزایده نیز تحت نظر حراست است و هیچ کس از محتویات پاکت‌های مزایده و حتی تعداد شرکت‌کنندگان تا لحظه بازکردن آنها مطلع نمی‌شود.

خصوصی‌سازی بانک‌ها و بیمه‌ها

وی درباره شفاف‌سازی مالی بانک‌ها و بیمه‌ها می‌گوید: ساختار برخی از بانک‌ها بیش از ۵۰ سال است که دولتی است و مسئله دیون و مطالبات بانک‌ها از دولت، شفاف‌سازی این نهاد‌های پولی را با چالش‌هایی روبه‌رو کرده است. بدین منظور سه کمیته برای بررسی این موضوعات تشکیل شده است. در این کمیته‌ها تبدیل اساسنامه بانک‌ها از وضعیت دولتی به سهامی عام، مطالبات و صندوق بازنشستگی بانک‌ها از جمله موضوعاتی است که مورد بحث قرار می‌گیرند. در خصوص شرکت‌های بیمه نیز باید گفت به دلیل اینکه طبق بندج

سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ الزاماً شرکت‌های بیمه دولتی (به جز بیمه مرکزی و بیمه ایران) باید از طریق بورس واگذار شوند و از طریق مزایده نمی‌توان آنها را واگذار کرد، لذا تلاش بر این است که شرایط این شرکت‌ها برای ورود به بازار بورس فراهم شود. در وضعیت فعلی، شرکت‌های بیمه جهت عرضه در بورس مشکلاتی دارند. از این رو سعی کردیم راه‌حلی پیدا کنیم. حتی پیشنهاد شد سه شرکت بیمه آسیا، البرز و دانا هر یک با بانک‌های تجارت، ملت و صادرات ادغام شوند تا مشکلات آنها مرتفع شود، ولی هیئت عالی واگذاری با این پیشنهاد موافقت نکرد. به هر حال واگذاری شرکت‌های بیمه مراحل پایانی خود را طی می‌کند و براساس برنامه زمان‌بندی شده، واگذار خواهند شد. البته این زمان‌بندی به این دلیل بود که واگذاری شرکت‌ها پس از تشکیل مجمع عمومی آنها انجام گیرد. یکی از دلایل تأخیر در عرضه شرکت‌های بیمه در بورس، گزارش حسابرسی بود. از این رو کمیته‌ای تشکیل شده و این مسئله را حل کرده و بازرسی نیز در گزارش‌های خود، تجدیدنظر نمود.

دکتر کرد زنگنه سپس به موضوع هلدینگ (Holding) شرکت‌های

مهم‌ترین بستری که برای خصوصی‌سازی لازم است، آزادسازی است. به همین دلیل در اقتصاد، آزادسازی مقدم بر خصوصی‌سازی است. یعنی بخش‌های مختلف اقتصاد باید اول آزادسازی را انجام دهند. در حقیقت تکامل اقتصاد با خصوصی‌سازی آغاز می‌شود

شرکت سرمایه‌گذاری استان فارس، متعلق به ۲۱ تعاونی استان است. به عبارت دیگر، مردم سهامدار تعاونی‌ها هستند و تعاونی‌ها سهامدار شرکت‌های سرمایه‌گذاری استان‌ها و این شرکت‌ها هم سهامدار شرکت‌های واگذار شده در بورس از جمله شرکت‌های بیمه هستند.

دکتر کردزنگنه در ادامه صحبت‌های خود بر این نکته تاکید می‌کند که در ارائه سهام عدالت، سهام شرکت‌های با بازدهی بالا و سود مناسب مورد نظر است. وی توضیح می‌دهد: تاکنون سهام ۵۰ شرکت به حدود ۲۲ میلیون نفر از مردم کشورمان طی ۳ مرحله واگذار شده است. بخشی از سود این شرکت‌ها جهت پرداخت اقساط آنها به دولت و بخشی هم بین مسئولین طرح تقسیم می‌شود.

تعدیل نیرو در روند خصوصی‌سازی

وی درباره دغدغه تعدیل نیروها در شرکت‌های دولتی در صورت واگذاری آنها به بخش خصوصی اظهار می‌دارد: در ماده ۱۶ قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ آمده است که خریدار تا پنج سال حق ندارد سقف اشتغال را کم کند. البته اشخاص را می‌توانند عوض کنند. این سقف جزو تعهدات خریدار است. حال اگر خریدار نسبت به افزایش بهره‌وری، سرمایه‌گذاری و اشتغال اقدام کند، هم سود فروش اقساطی آن قابل تخفیف است و هم می‌توانیم اقساط را طولی‌المدت کنیم و همچنین در اصل قیمت نیز به وی تخفیف دهیم. این تخفیفات براساس آیین‌نامه‌ای خاص که مصوب مراجع ذیربط است، اجرا می‌شود.

مدیرعامل سازمان خصوصی‌سازی در پاسخ به این پرسش که وجود نیروهای مازاد در بیشتر شرکت‌های دولتی و هزینه‌های بالای پرسنلی در این شرکت‌ها، جذابیت خرید آنها را کاهش می‌دهد، می‌گوید: کسی که این شرکت‌ها را می‌خرد اگر قرار باشد آن را به صورت دولتی اداره کند بهتر است که نخرد. هدف آن است که تحولی در این شرکت‌ها ایجاد شود. خریدار باید برای کارکنان خود ایجاد اشتغال کند. ما شرکت‌هایی را واگذار نمودیم که بعد از واگذاری اشتغال را تا ۳ برابر افزایش دادند. ضمناً دولت در قانون جدید اصل ۴۴ مکلف گردید قبل از واگذاری، کارکنان را تحت پوشش بیمه بیکاری قرار دهد و بازنشستگی پیش از موعد و بازخریدی توافقی در شرکت‌ها اجرا نماید و اصلاح ساختار و تعدیل نیرو قبل از واگذاری انجام گیرد. بنابراین هدف از خصوصی‌سازی توسعه و گسترش فعالیت و سرمایه‌گذاری است. در قانون جدید، ما از خریدار می‌خواهیم که برنامه‌ای ارائه کند و چشم‌انداز فعالیت خود را مشخص نماید و براساس یک سند واگذاری این تعهدات به مورد اجرا گذاشته شود.

قیمت‌گذاری دولتی برداشته شود

دیون شرکت‌های بیمه دولتی بابت بیمه‌نامه‌های شخص ثالث که

رقم سرسام‌آوری است، یکی از معضلات بزرگ شرکت‌های دولتی بیمه می‌باشد، که در صورت واگذاری این شرکت‌ها چگونه مشکل این دیون رفع خواهد شد؟ دکتر زنگنه در این باره می‌گوید: در بخش دولتی با این مشکلات روبه‌رو هستیم. در قانون جدید ماده‌ای الحاقی وجود دارد که دولت نمی‌تواند قیمت‌گذاری تکلیفی داشته باشد و باید بیمه‌ها به صورت رقابتی عمل نمایند. در مورد حق بیمه‌ها نیز این قانون صدق می‌کند. در این قانون، همچنین آمده است چنانچه دولت به هر دلیل، قیمت فروش کالاها و یا خدمات بنگاه‌های مشمول واگذاری و یا سایر بنگاه‌های غیردولتی (خصوصی) را به قیمتی کمتر از قیمت بازار تکلیف کند، باید مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و هزینه تمام شده را تعیین نماید و از محل اعتبارات و منابع دولتی در سال اجرا، پرداخت کند و یا از بدهی بنگاه‌ها به سازمان امور مالیاتی کسر نماید.

هدف از خصوصی‌سازی این است که بازار رقابتی شود. اگر دولت قیمتی تعیین کند و یا مقدار را تعیین کند، رقابت از میان می‌رود. وی درباره این موضوع که حتی شرکت‌های بیمه خصوصی نیز در فروش بیمه‌نامه‌های شخص ثالث مکلف به رعایت ضوابط دولتی هستند، اظهار می‌دارد: تاکنون قانونی درباره تکلیف بیمه‌های خصوصی نسبت به تبعیت از دستورات دولتی وجود داشت ولی پس از تصویب این قانون، دیگر اجباری در کار نیست و هر شرکتی می‌تواند نرخ رقابتی ارائه کند و تعرفه آزاد است. مانند شرکت‌های مخابرات و ایرنسل که مردم به جای خرید سیم‌کارت‌های چند صد هزار تومانی مخابرات، سیم‌کارت ۱۵ هزار تومانی از ایرنسل می‌خرند. در مورد شرکت‌های بیمه نیز تعرفه‌ها آزاد می‌شود و غیر از آن، خصوصی‌سازی امکان‌پذیر نیست. به هر حال مردم منافع خودشان را بهتر تشخیص می‌دهند. هر جا که خدمات بهتر و قیمت مناسب‌تر بدهد، مردم به سمت آن می‌روند. هدف قانون و سیاست‌های اصل ۴۴، آزادسازی و خصوصی‌سازی است.

وی در پایان به عقب‌ماندگی سیستم بانک و بیمه کشور از پیشرفت‌های دنیا اشاره کرده و می‌گوید: این عقب‌ماندگی ریشه در دولتی بودن بانک‌ها و بیمه‌ها دارد. در سیستم دولتی نوآوری وجود ندارد. ولی بخش خصوصی همیشه خلاقیت دارد و نوآوری می‌کند. نوآوری در حقیقت، ارزش افزوده اقتصادی است. نوآوری نهایتاً بهره‌وری ایجاد می‌کند و بهره‌وری موثر در رشد و توسعه است و اینها به صورت زنجیره‌وار به هم متصل هستند. هیچ‌گاه در سیستم دولتی، خلاقیت و نوآوری وجود ندارد. همین موضوع باعث شده است که سیستم بانک و بیمه کشور با پیشرفت‌های دنیا خیلی فاصله داشته باشد. هدف ما در خصوصی‌سازی این است که شرکت‌های دولتی، خصوصی شوند تا بتوانند دست به خلاقیت و نوآوری بزنند و با سیستم‌های جدید دنیا اداره شوند تا بتوانند حتی در عرصه‌های بین‌المللی سهمی از بازار جهانی داشته باشند و قدرت رقابت با شرکت‌های بزرگ بیمه را در بازارهای بین‌المللی داشته باشند.